

MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING JAMOAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SOHASIDAGI BOSHQARUV FAOLIYATINING HOZIRGI HOLATI

Mengliyev Faxriddin Valiyevich

*Termiz davlat universiteti o'qituvchisi,
Yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD)*

mengliyevfaxriddin@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0004-2033-8886>

UDK: 94(575.1)

Annotatsiya: Mazkur maqolada mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi boshqaruv faoliyatining hozirgi holati ilmiy-huquqiy nuqtai nazardan tahlil qilingan. Tadqiqot davomida hududiy boshqaruv tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, mahalliy davlat hokimiyati organlarining vakolatlari, jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi tashkiliy-huquqiy mexanizmlar hamda ularning amaliy samaradorligi o'rganilgan. Shuningdek, davlat organlari, huquqni muhofaza qiluvchi tuzilmalar, mahalla institutlari va fuqarolik jamiyati subyektlari o'rtasidagi hamkorlikning bugungi holati baholanib, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etishning ustuvor yo'nalishlari asoslab berilgan. Maqolada raqamli boshqaruv texnologiyalarini keng joriy etish, idoralararo axborot almashinuvini takomillashtirish, profilaktik faoliyatni kuchaytirish va hududiy boshqaruv samaradorligini oshirishga qaratilgan ilmiy xulosalar hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatini takomillashtirish va jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini rivojlantirish bo'yicha ilmiy izlanishlar uchun nazariy va amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: mahalliy davlat hokimiyati organlari, jamoat xavfsizligi, hududiy boshqaruv, davlat boshqaruvi, boshqaruv faoliyati, profilaktika, huquqiy asoslar, idoralararo hamkorlik, raqamli boshqaruv, boshqaruv samaradorligi.

Аннотация: В статье проведён комплексный научно-правовой анализ современного состояния управленческой деятельности органов местной государственной власти в сфере

обеспечения общественной безопасности. Исследованы современные реформы территориального управления, полномочия органов местной государственной власти, организационно-правовые механизмы обеспечения общественной безопасности и эффективность их практической реализации. Особое внимание уделено взаимодействию органов государственной власти, правоохранительных структур, институтов махалли и институтов гражданского общества в процессе обеспечения общественной безопасности. Выявлены существующие проблемы управления и предложены научно обоснованные направления их решения посредством совершенствования межведомственного взаимодействия, внедрения цифровых технологий управления, усиления профилактической деятельности и повышения эффективности территориального управления. Полученные результаты могут быть использованы при совершенствовании системы государственного управления и формировании эффективной модели обеспечения общественной безопасности на местном уровне.

Ключевые слова: органы местной государственной власти, общественная безопасность, государственное управление, территориальное управление, управленческая деятельность, правовые основы, профилактика, межведомственное взаимодействие, цифровое управление, эффективность управления.

Annotatsion: This article presents a comprehensive scientific and legal analysis of the current state of governance by local government authorities in the field of public

safety. The study examines recent reforms in territorial governance, the powers of local government authorities, organizational and legal mechanisms for ensuring public safety, and the effectiveness of their practical implementation. Particular attention is paid to the cooperation among local government authorities, law enforcement agencies, neighborhood self-governance institutions, and civil society organizations in maintaining public safety. The research identifies existing governance challenges and proposes evidence-based approaches aimed at strengthening interagency coordination, expanding the use of digital governance technologies, improving preventive measures, and enhancing the efficiency of local public administration. The findings contribute to the further development of theoretical approaches and practical recommendations for improving local governance and ensuring sustainable public safety at the territorial level.

Keywords: local government authorities, public safety, local governance, public administration, governance activities, legal framework, crime prevention, interagency cooperation, digital governance, governance effectiveness.

KIRISH (ВВЕДЕНИЕ / INTRODUCTION). Mamlakatning barqaror rivojlanishi, fuqarolarning konstitutsiyaviy huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish hamda jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash jamoat xavfsizligini davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylantirmoqda. Hozirgi davrda globallashuv jarayonlarining jadallashuvi, urbanizatsiya sur'atlarining ortishi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining keng rivojlanishi, migratsiya oqimlarining faollashuvi hamda yangi turdagi xavf va tahdidlarning yuzaga kelishi jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimiga nisbatan mutlaqo yangi yondashuvlarni shakllantirishni taqozo etmoqda. Shu nuqtai nazardan, hududlarda xavfsiz ijtimoiy muhitni yaratishda mahalliy davlat hokimiyati organlarining boshqaruv faoliyatini takomillashtirish alohida ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi. Jamoat xavfsizligini

ta'minlash bugungi kunda faqat huquqni muhofaza qiluvchi organlarning vazifasi sifatida emas, balki davlat boshqaruvining barcha bo'g'inlari, fuqarolik jamiyati institutlari va mahalliy boshqaruv organlarining uzviy hamkorligini talab etuvchi kompleks tizim sifatida qaralmoqda. Ayniqsa, mahalliy davlat hokimiyati organlari hududlarda ijtimoiy-siyosiy barqarorlikni ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish, favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik ko'rish, aholi murojaatlarini o'z vaqtida hal etish hamda davlat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish orqali jamoat xavfsizligini ta'minlashning asosiy subyektlaridan biri hisoblanadi. Shu bois ularning boshqaruv faoliyati samaradorligi hududlarda xavfsizlik darajasini belgilovchi muhim omillardan biri sanaladi. So'nggi yillarda O'zbekistonda davlat boshqaruvi tizimini modernizatsiya qilish, hududlarni kompleks rivojlantirish hamda jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Ushbu islohotlar mahalliy davlat hokimiyati organlarining vakolat va mas'uliyatini kengaytirish, boshqaruv qarorlarini qabul qilishning shaffofligini ta'minlash, davlat organlari o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish hamda zamonaviy boshqaruv texnologiyalarini amaliyotga joriy etishga qaratilgan. Natijada hududiy boshqaruvning institutsional asoslari bosqichma-bosqich takomillashib, xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha profilaktik yondashuvlar ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Biroq amalga oshirilayotgan islohotlarga qaramay, mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi boshqaruv faoliyatida ayrim tizimli muammolar saqlanib qolmoqda. Xususan, hududlar kesimida boshqaruv mexanizmlarining bir xil darajada shakllanmaganligi, idoralararo axborot almashinuvining ayrim hollarda yetarli darajada samarali emasligi, raqamli boshqaruv vositalaridan foydalanish imkoniyatlarining hududlar bo'yicha farqlanishi hamda xavf-xatarlarni ilmiy prognoz qilish mexanizmlarining takomillashtirilishi zarurati ushbu sohada chuqur ilmiy tadqiqotlar olib borishni taqozo etmoqda. Bundan tashqari, aholining xavfsizlikni ta'minlash jarayonidagi

ishtirokini kuchaytirish, jamoatchilik nazoratini rivojlantirish va mahalla institutlarining salohiyatidan yanada samarali foydalanish dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Shu bilan birga, jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimida raqamli transformatsiya jarayonlari yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda[1]. Geoinformatsion texnologiyalar, sun'iy intellekt elementlari, videokuzatuv tizimlari, elektron monitoring platformalari va katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish vositalarining qo'llanilishi boshqaruv qarorlarining aniqligi va tezkorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Mazkur texnologiyalarni mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatiga tizimli joriy etish nafaqat mavjud xavf omillarini barvaqt aniqlash, balki ularning kelib chiqish sabablarini tahlil qilish va profilaktik choralarni samarali rejalashtirish imkonini ham yaratadi. Mazkur maqolaning maqsadi mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi boshqaruv faoliyatining bugungi holatini ilmiy tahlil qilish, amaldagi boshqaruv mexanizmlarining samaradorligini baholash, mavjud tashkiliy-huquqiy muammolarni aniqlash hamda ularni bartaraf etishga qaratilgan ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalarni ishlab chiqishdan iborat[2]. Tadqiqot natijalari mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatini takomillashtirish, hududiy boshqaruv samaradorligini oshirish va jamoat xavfsizligini ta'minlashning zamonaviy boshqaruv modelini rivojlantirishga xizmat qilishi bilan ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

MUHOKAMA (ОБСУЖДЕНИЕ / DISCUSSION). Mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni va bugungi holati[4]. Jamoat xavfsizligini ta'minlash davlat boshqaruvining eng muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, uning samaradorligi ko'p jihatdan hududiy boshqaruv tizimining faoliyatiga bog'liq. Mahalliy davlat hokimiyati organlari hududlarda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish, favqulodda vaziyatlarning salbiy oqibatlarini kamaytirish hamda fuqarolarning xavfsiz yashash muhitini yaratishga qaratilgan boshqaruv faoliyatini

amalga oshiradi. Ushbu faoliyat faqat ma'muriy boshqaruv bilan cheklanmay, balki davlat organlari o'rtasidagi hamkorlikni muvofiqlashtirish, aholi bilan muloqotni rivojlantirish va hududlarni kompleks boshqarishni ham qamrab oladi. Bugungi kunda mahalliy davlat hokimiyati organlarining faoliyatida profilaktik boshqaruv tamoyillari tobora ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Avvallari asosiy e'tibor sodir etilgan huquqbuzarliklarga javob qaytarishga qaratilgan bo'lsa, hozirgi bosqichda xavf-xatarlarni oldindan aniqlash, ularning sabablarini bartaraf etish va profilaktik choralarni amalga oshirish boshqaruvning asosiy vazifasiga aylanmoqda. Bu esa davlat boshqaruvida reaktiv yondashuvdan proaktiv boshqaruv modeliga o'tish jarayonini ifodalaydi. Hududiy boshqaruv amaliyoti shuni ko'rsatadiki, mahalliy davlat hokimiyati organlari jamoat xavfsizligini ta'minlashda ichki ishlar organlari, favqulodda vaziyatlar xizmatlari, sog'liqni saqlash muassasalari, ta'lim tizimi, mahalla fuqarolar yig'inlari va fuqarolik jamiyati institutlari bilan uzviy hamkorlik qilgan hududlarda xavfsizlik ko'rsatkichlari nisbatan barqaror bo'lmoqda. Ayniqsa, aholi bilan bevosita muloqot qilish, mahallalar kesimida muammolarni aniqlash va ularni tezkor hal etish boshqaruv samaradorligini sezilarli darajada oshirmoqda[5]. Masalan, ayrim hududlarda profilaktika inspektori, mahalla raisi, yoshlar yetakchisi va hokim yordamchisidan iborat ishchi guruhlarining muntazam faoliyati natijasida oilaviy nizolar, voyaga yetmaganlar o'rtasidagi huquqbuzarliklar hamda ijtimoiy xavf guruhiga kiruvchi shaxslar bilan ishlash samaradorligi oshgan. Bu esa jamoat xavfsizligini ta'minlashda hududiy boshqaruvning kompleks yondashuvi muhim ekanligini ko'rsatadi.

Jamoat xavfsizligini ta'minlashda idoralararo hamkorlikning bugungi holati. Zamonaviy boshqaruv tizimida jamoat xavfsizligini ta'minlash biror-bir davlat organining alohida faoliyati bilan cheklanmaydi. Mazkur jarayon turli davlat organlari va tashkilotlarining o'zaro muvofiqlashtirilgan faoliyatini talab qiladi.

Mahalliy davlat hokimiyati organlari aynan ushbu hamkorlikni tashkil etuvchi asosiy boshqaruv subyekti hisoblanadi[6]. Amaliyotda hududiy komissiyalar, sektorlar faoliyati, tezkor shtablar hamda ishchi guruhlar orqali ichki ishlar organlari, favqulodda vaziyatlar boshqarmalari, sanitariya-epidemiologiya xizmatlari, sogʻliqni saqlash muassasalari va boshqa tashkilotlar faoliyati muvofiqlashtirilmoqda. Bu esa favqulodda vaziyatlar, ommaviy tadbirlar yoki tabiiy ofatlar yuzaga kelganda tezkor boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi. Biroq ayrim hududlarda axborot almashinuvi tizimining yetarli darajada integratsiyalashmaganligi, ma'lumotlar bazalarining o'zaro bog'lanmaganligi hamda ayrim boshqaruv qarorlarini qabul qilishda tahliliy ma'lumotlardan foydalanish darajasining pastligi boshqaruv samaradorligini cheklayotgan omillardan biri bo'lib qolmoqda. Shu sababli yagona elektron axborot platformalarini rivojlantirish bugungi kunning muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

Mahalliy boshqaruv tizimida raqamli texnologiyalarning joriy etilishi. Raqamli transformatsiya davlat boshqaruvi tizimida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasida raqamli texnologiyalarni qo'llash boshqaruvning tezkorligi, shaffofligi va aniqligini sezilarli darajada oshirmoqda. Hozirgi vaqtda videokuzatuv tizimlari, geoinformatsion texnologiyalar, elektron murojaatlar platformalari, sun'iy intellekt elementlariga asoslangan monitoring tizimlari hamda ma'lumotlarni real vaqt rejimida qayta ishlovchi axborot platformalari jamoat xavfsizligini boshqarishda keng qo'llanilmoqda[7]. Masalan, transport oqimi yuqori bo'lgan ko'chalarda o'rnatilgan videokuzatuv tizimlari yo'l-transport hodisalarining oldini olish, jamoat joylarida tartib buzilishi holatlarini tezkor aniqlash hamda qidiruvdagi shaxslarni aniqlash imkonini bermoqda. Shuningdek, elektron murojaatlar platformalari orqali fuqarolar tomonidan xavfsizlik bilan bog'liq muammolar haqida tezkor axborot berilishi boshqaruv organlariga qisqa muddatda tegishli choralarni ko'rish imkonini yaratmoqda.

Kelgusida sun'iy intellekt, Big Data tahlili va prediktiv analitika texnologiyalarini mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatiga keng joriy etish xavf-xatarlarni oldindan prognoz qilish, resurslarni oqilona taqsimlash va boshqaruv qarorlarining sifatini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatida mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'nalishlari. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi boshqaruv faoliyatida qator tizimli muammolar mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda boshqaruv qarorlarini qabul qilishda zamonaviy tahliliy yondashuvlardan yetarli foydalanilmayotgani, profilaktik tadbirlarning natijadorligini baholash mezonlarining to'liq shakllanmagani hamda idoralararo hamkorlikning ayrim yo'nalishlarida takrorlanish holatlari uchraydi. Shuningdek, xavfsizlikni ta'minlashga oid ma'lumotlarning turli idoralarda alohida yuritilishi yagona boshqaruv qarorlarini ishlab chiqishda muayyan qiyinchiliklarni yuzaga keltirmoqda. Hududlar o'rtasida texnik jihozlanganlik darajasining farqlanishi ham boshqaruv samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda[8]. Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatini raqamlashtirishni jadallashtirish, yagona elektron boshqaruv platformalarini shakllantirish, boshqaruv xodimlarining kasbiy malakasini muntazam oshirish, ilmiy tahlil va prognozlash usullarini keng qo'llash hamda fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorlikni yangi bosqichga olib chiqish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Bunday yondashuv hududlarda jamoat xavfsizligini ta'minlashning barqaror va zamonaviy boshqaruv modelini shakllantirishga xizmat qiladi.

Huquqiy boshqaruv - Jamoat xavfsizligini ta'minlashda qonun ustuvorligini ta'minlash va normativ-huquqiy hujjatlar ijrosini samarali tashkil etish.

Profilaktik faoliyat - Huquqbuzarlik va xavf-xatarlarni sodir bo'lishidan oldin aniqlash hamda ularning oldini olishga qaratilgan kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.

Idoralararo hamkorlik - Mahalliy davlat hokimiyati organlari, huquqni muhofaza qiluvchi tuzilmalar, favqulodda vaziyatlar xizmatlari, sog'liqni saqlash va boshqa tashkilotlar o'rtasidagi uzviy hamkorlikni ta'minlash.

Raqamli boshqaruv - Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, elektron

platformalar, videokuzatuv tizimlari va sun'iy intellektidan foydalanish orqali boshqaruv samaradorligini oshirish.

Jamoatchilik ishtiroki - Mahalla fuqarolar yig'inlari, fuqarolik jamiyati institutlari va aholining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi faol ishtirokini kengaytirish.

**Huquqiy
boshqaruv**

**Profilaktik
faoliyat**

**Idoralararo
hamkorlik**

**Raqamli
boshqaruv**

**Jamoatchilik
ishtiroki**

Mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi faoliyati ko'plab tashkiliy va boshqaruv yo'nalishlarini o'z ichiga oladi. Ushbu faoliyatning samaradorligi huquqiy asoslarning mustahkamligi, idoralararo hamkorlik darajasi,

zamonaviy boshqaruv texnologiyalarining joriy etilishi hamda profilaktik tadbirlarning natijadorligiga bog'liq. Quyidagi jadvalda mazkur yo'nalishlarning asosiy vazifalari va ular orqali kutilayotgan natijalar tizimli ravishda yoritilgan.

Mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi asosiy boshqaruv yo'nalishlari[10].

№	Boshqaruv yo'nalishi	Asosiy vazifalar	Amalga oshirish mexanizmlari	Kutilayotgan natijalar
1	Huquqiy boshqaruv	Normativ-huquqiy hujjatlar ijrosini ta'minlash	Hududiy qarorlar, nazorat va monitoring	Qonuniylik va huquqiy tartib mustahkamlanadi
2	Profilaktik boshqaruv	Huquqbuzarliklarning oldini olish	Profilaktik reydlar, tushuntirish ishlari	Jinoyatchilik va huquqbuzarlik kamayadi
3	Idoralararo hamkorlik	Davlat organlari faoliyatini muvofiqlashtirish	Qo'shma yig'ilishlar, tezkor shtablar	Tezkor va samarali boshqaruv ta'minlanadi
4	Mahalla bilan ishlash	Aholi muammolarini o'rganish	Sayyor qabullar, mahalla yig'ilishlari	Ijtimoiy barqarorlik kuchayadi
5	Yoshlar siyosati	Xavf guruhidagi yoshlar bilan ishlash	Bandlik, sport va ma'naviy loyihalar	Yoshlar o'rtasida huquqbuzarlik kamayadi
6	Raqamli boshqaruv	Elektron monitoring tizimlarini joriy etish	Videokuzatuv, GIS, elektron platformalar	Boshqaruvning tezkorligi ortadi[11]
7	Favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik	Aholi xavfsizligini ta'minlash	O'quv mashqlari va evakuatsiya rejasi	Favqulodda vaziyatlarda yo'qotishlar

				kamayadi
8	Jamoatchilik nazorati	Fuqarolar ishtirokini kengaytirish	Ochiq muloqot va jamoatchilik eshituvlari	Davlat organlariga ishonch ortadi
9	Axborot xavfsizligi	Ishonchli axborot almashinuvini ta'minlash	Elektron ma'lumotlar bazasi	Axborot almashinuvi tezlashadi
10	Boshqaruv monitoringi	Faoliyat samaradorligini baholash	Reyting va indikatorlar tizimi	Qarorlar sifati va natijadorligi oshadi

Jadval ma'lumotlari mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi faoliyati kompleks boshqaruv tamoyillariga asoslanishini ko'rsatadi. Bunda huquqiy boshqaruv, profilaktik faoliyat, idoralararo hamkorlik va raqamli texnologiyalarni qo'llash tizimning eng muhim tarkibiy qismlari hisoblanadi. Ayniqsa, profilaktik yondashuvning ustuvorligi huquqbuzarliklarning oqibatlarini bartaraf etishdan ko'ra ularning kelib chiqish sabablarini oldindan aniqlash va bartaraf etishga xizmat qiladi. Shuningdek, jadvaldan ko'rinib turibdiki, jamoatchilik ishtiroki va mahalla institutlari bilan hamkorlikning kuchayishi hududlarda ijtimoiy nazoratni mustahkamlashga, fuqarolarning davlat organlariga bo'lgan ishonchini oshirishga hamda xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha qabul qilinayotgan qarorlarning samaradorligini yuksaltirishga xizmat qiladi. Raqamli boshqaruv vositalarining keng joriy etilishi esa boshqaruvning tezkorligi, shaffofligi va natijadorligini oshirib, zamonaviy jamoat xavfsizligi tizimini shakllantirishning muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda.

XULOSA (ЗАКЛЮЧЕНИЕ / CONCLUSION). Jamoat xavfsizligini ta'minlash davlat boshqaruvi tizimining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib, uning samaradorligi mahalliy davlat hokimiyati organlarining tashkiliy salohiyati, boshqaruv qarorlarining sifati hamda idoralararo hamkorlikning qay darajada yo'lga qo'yilganligiga bevosita bog'liqdir. O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, so'nggi yillarda mamlakatimizda hududiy boshqaruvni takomillashtirish, jamoat xavfsizligini mustahkamlash va profilaktik faoliyatni kuchaytirish borasida izchil islohotlar amalga

oshirilmoqda. Ushbu islohotlar natijasida mahalliy davlat hokimiyati organlarining vakolatlari kengaytirilib, ularning huquqni muhofaza qiluvchi organlar, mahalla institutlari va fuqarolik jamiyati subyektlari bilan hamkorligi yangi bosqichga ko'tarilmoqda. Tadqiqot davomida mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlashdagi boshqaruv faoliyatida profilaktik yondashuvning ustuvorligi, raqamli boshqaruv vositalarining joriy etilishi hamda fuqarolar bilan ochiq muloqot mexanizmlarining rivojlanishi boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qilayotgani aniqlandi. Shu bilan birga, ayrim hududlarda axborot almashinuvi tizimlarini takomillashtirish, boshqaruv qarorlarini qabul qilishda tahliliy ma'lumotlardan kengroq foydalanish, geoinformatsion texnologiyalar va sun'iy intellekt asosidagi monitoring tizimlarini rivojlantirish zarurati mavjudligi kuzatildi. Shuningdek, mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatida xavfsizlikni ta'minlashning zamonaviy modelini shakllantirish uchun idoralararo hamkorlikni institutsional jihatdan mustahkamlash, boshqaruv jarayonlarini to'liq raqamlashtirish, xodimlarning kasbiy kompetensiyalarini muntazam oshirib borish hamda jamoatchilik ishtirokini kengaytirish muhim omil hisoblanadi. Bu esa nafaqat huquqbuzarliklarning oldini olish, balki hududlarda barqaror ijtimoiy muhitni shakllantirish va fuqarolarning davlat organlariga bo'lgan ishonchini yanada mustahkamlash imkonini beradi. Xulosa qilib aytganda, mahalliy davlat hokimiyati organlarining jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi boshqaruv faoliyatini zamonaviy boshqaruv tamoyillari asosida

takomillashtirish, raqamli texnologiyalarni keng joriy etish, ilmiy asoslangan boshqaruv qarorlarini qabul qilish va fuqarolar bilan samarali hamkorlikni rivojlantirish hududlarda xavfsizlikni ta'minlashning eng muhim

shartlaridan biridir. Tadqiqot natijalari ushbu yo'nalishda olib boriladigan ilmiy izlanishlar va amaliy faoliyatni takomillashtirish uchun nazariy hamda amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

ADABIYOT VA MANBALAR RO'YXATI (ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА / REFERENCES):

1. O'zbekiston Respublikasining "Jamoat xavfsizligi to'g'risida"gi Qonuni. Toshkent, 2025.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. Toshkent, 2022.
3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. Toshkent: *O'zbekiston*, 2021. 464-b.
4. Saidov A.X. Davlat va huquq nazariyasi. Toshkent: *Adolat*, 2020. 432 b.
5. Ismailov I. Jamoat xavfsizligini ta'minlashning tashkiliy-huquqiy asoslari. Toshkent: *Akademiya*, 2022. 286-b.
6. Qodirov A.A. Davlat boshqaruvi nazariyasi va amaliyoti. Toshkent: *Yuridik adabiyotlar publish*, 2021. 312-b.
7. To'rayev B.B. Mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatini takomillashtirishning dolzarb masalalari. *Lesson press*, 2023. 248-b.
8. Musayev F.A. Davlat boshqaruvi va hududiy rivojlanishning zamonaviy tendensiyalari. Toshkent: *Innovatsiya-Ziyo*, 2023. 274-b.
9. Huquq va burch. Ilmiy-amaliy yuridik jurnal. Toshkent, 2024. №3. - B. 45-58.
10. Yurisprudensiya ilmiy-amaliy jurnali. Davlat boshqaruvi va jamoat xavfsizligi masalalariga oid ilmiy maqolalar. Toshkent, 2023. №4. - B. 27-41.
11. O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Akademiyasi Axborotnomasi. Ilmiy-amaliy jurnal. Toshkent, 2024. №2. - B. 61-76.